

Huis van Gedichten
Jaarverslag
2017

©Vincent Basler

Huis van Gedichten

Mijn cultuur is als mijn familie
ik neem het met mijn hart
Mijn cultuur is als mijn familie
ik ben blij als ik ze zie
Mijn cultuur is als mijn huid
ik ben mooi als ik het kijk
Mijn cultuur is als mijn kleding
ik draag het als ik mijn vrij voel
Mijn cultuur is als mijn ogen
ze zijn bruin als mijn huid
Mijn cultuur is als mijn haar
ze zijn als een afro mooi en groot

Bangalee, Esloo College

Winnaar Haagse Poetry Battle – 31 mei 2017

Inleiding

De bewoners van Huis van Gedichten kijken met veel plezier terug op een rijk 2017!

Het afgelopen jaar hebben we een aantal hele mooie poëzieprogramma's gerealiseerd, waaronder de eerste Haagse Poetry Battle in een tot de nok toe gevuld Café Bordelaise aan het Huygenspark, en een jongerenprogramma in het hart van het Crossing Border Festival, waarbij scholieren het podium deelden met de rasartiesten Tamino en Massih Hutak.

Op basisscholen vulden we projectweken met poëzie en via samenwerkingen met Jeugdformaat en Bibliotheken schreven leerlingen over themadagen zoals de Internationale Dag van de Vrede en de Week van het Pleeggezin. Poëzie Piet en woord-Kunstenaars gingen op bezoek in klassen om hun plezier in taal over te dragen aan nieuwsgierige leerlingen.

Heel Zoetermeer groeit op met poëzie! De Bibliotheek Zoetermeer kocht ons peuterpoëzieprogramma Jas van Taal, hier wordt een generatie dichters in spé gekweekt. Wij kijken terug op een succesvolle case in Cultureel Ondernemen en kijken uit naar (prijswinnende?) bundels die over een aantal decennia Zoetermeer uit tuimelen.

Organisatorisch werd de Raad van Toezicht dichterbij gehaald en omgevormd naar een Bestuur. We namen afscheid van artistiek leider Diana Chin-a-Fat, al blijft zij bij Huis van Gedichten betrokken middels de Adviescommissie. De functie van Malou Osendarp werd daarmee die van Algemeen directeur en zij wordt sindsdien in de dagelijkse leiding ondersteund door een klein team van freelancers. Een klein enthousiast Huis met betrokken en veelbelovende bewoners, sterk in samenwerking en groot in poëzie.

Lezen is een vorm van geluk,
veel geluk!

Den Haag, 25 april 2018

Malou Osendarp – algemeen directeur

Team

In 2017 hebben we de Raad van Toezicht omgevormd tot een bestuur. Voor een kleine maar ambitieuze stichting is het van belang dat de lijntjes met alle betrokkenen kort zijn.

BESTUUR

Verolique Jacobse	voorzitter
Petter van Raalte	penningmeester
Zoë Papaikonomou	secretaris

Verolique Jacobse werkt ruim 25 jaar werkzaam in de kunst en cultuursector. Momenteel is ze afdelingshoofd en lid managementteam bij Kunstgebouw, expert voor kunst en cultuur in Zuid-Holland. Daarvoor werkte ze ruim 10 jaar als docent beeldende vorming en muziek in de voortgezet onderwijs.

Zoë Papaikonomou is eigenaar van Diversity Media. Zij leert kinderen en jongeren in de Randstad hun eigen verhaal te vertellen in woord, beeld en geluid. Daarnaast maakt en begeleidt ze mediaproducties waarbinnen diversiteitsthema's een rol spelen. Haar boek 'Heb je een boze moslim voor mij?' over diversiteit in de media kwam uit op 5 april 2018. Na een studie Geschiedenis en Arabisch werkte Zoë als nieuwsverslaggever bij stadszender AT5 met diversiteit als aandachtsgebied. Daarna doceerde ze aan de opleiding Journalistiek van Windesheim.

Petter van Raalte is freelance organisatie-adviseur in Rotterdam. Tot voor kort was hij interim directeur bij Villa Zebra en daarvoor zette hij zich met hart en ziel in voor het behoud van theater- en filmhuis De Gouvernestraat. Momenteel is hij als projectleider Cultuureducatie met Kwaliteit 2017–2020 verbonden aan het Kenniscentrum Cultuureducatie Rotterdam. Ook is hij zakelijk leider van Stichting *I come in Peace* die de voorstelling *Who's afraid of Charlie Stevens* van voormalig OT-actrice en theatermaker Romana Vrede op locatie speelt.

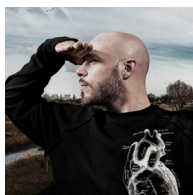

ADVIESCOMMISSIE

Ook de adviescommissie steunt en adviseert Huis van Gedichten waar nodig en bestaat uit de voormalige Raad van Toezicht-leden Jean Jacques Budé, Diana Chin-a-Fat en Ana Lidea Aneas Moyano. Aangevuld met enthousiaste professionals:

Annemarie Attema Senior communicatiespecialist ministerie Volksgezondheid. Specialiteit: marketing & communicatie.

Kevin de Randamie Man achter Braenworks, Hip hop artiest Blaxtar, Oprichter Spoken.fm. Specialiteit: cultureel ondernemen en spoken word.

Manu van Kersbergen Coach, uitgever, dagvoorzitter. Specialiteit: spoken word & presentatietechnieken.

HET GROEIEND NETWERK VAN FREELANCE DOCENTEN IN 2017

poëzie, spoken word en creatief schrijven

Najiba Abdellaoui
Ludette el Barkany
Shida Boukhizou
Lianne Collignon
Krijn Peter Hesselink
Lucas Hirsch
Karin van Kalmthout
Joost van Kersbergen
Elten Kiene
Ether Porcelijn
Guus van der Steen
Peter Swanborn
Marije Uijtdehaaghe
Haags Dichters Gilde

rap

Mekki Abdel
Umit Colgecen
Siggie Florentina
Serkan Serrow

Stefanie Bitzigeio

beeldend/typografie

DAGELIJKSE WERKZAAMHEDEN

Huis van Gedichten heeft in 2017 een aantal functies toegedicht aan:

Hanneke van der Werf zij dicht bij in productie, organisatie en social media;

Karin van Kalmthout is als 'buitenrijmer' medeverantwoordelijk voor contact met Haagse scholen.

Administratiekantoor HilRo heeft als boekhouder onze cijferpersonetten op zich genomen.

CODE CULTURAL GOVERNANCE

Het bestuur onderschrijft de uitgangspunten van de code cultural governance. Na de omvorming van het Raad van Toezicht model naar het bestuursmodel, is in 2017 gestart met de voorbereiding om begin 2018 een directiestatuut en bestuursreglement op te kunnen stellen die gebaseerd zijn op de code.

CODE CULTURELE DIVERSITEIT

Programma

Huis van Gedichten vindt het belangrijk dat alle leerlingen zich herkennen in haar aanbod. Binnen de lessen wordt nagedacht over aansprekende voorbeelden en rolmodellen, die herkenbaar zijn voor de leerlingen. Hetzelfde geldt voor het docententeam. Tevens werkt Huis van Gedichten met lesmateriaal dat aansluit bij de belevingswereld van de leerlingen of dat op kundige wijze door de docenten naar die belevingswereld wordt vertaald.

Personeel

De Code Culturele Diversiteit wordt bij Huis van Gedichten automatisch toegepast. Het bestuur en de directie van Huis van Gedichten vinden het van essentieel belang dat het personeel van de stichting én de manier van werken inclusief en divers zijn. Op deze wijze is eenieder binnen de stichting verantwoordelijk voor een divers aanbod voor alle leerlingen. Dat is van groot belang in een stad als Den Haag. Dit ligt onder meer besloten in het feit dat de taalactiviteiten van Huis van Gedichten worden gevoed en mede uitgevoerd door vakdocenten en kunstenaars die actief zijn op het gebied van spoken word, een scene die in zichzelf divers is. Maar ook in het poëzie-aanbod wordt gestreefd naar een divers docentenbestand en manier van werken.

Het bestuur en de adviesraad zijn in samenstelling tevens divers in sexe, afkomst, leeftijd en kennis. Secretaris Zoë Papaikonomou is speciaal verantwoordelijk voor het bewaken van diversiteit en inclusiviteit in de manier van werken bij Huis van Gedichten.

vredesoorlog

Ik lig zacht op mijn schaaap.
Ik hoor gebouwen vallen.
Ik ben zo bag als een spin.
Ik kijk naar buiten en zie mensen onder ketchup.
Ik laat achter mij.
En breng het later weer voor mij.
Alles duurt zo lang.
Totdat alles weer voor mij is.
Alles is weer voor mij.
Alles is weer normaal.
Maar ik zal het nooit vergeten.

Publiek

Onze programma's vinden plaats op scholen in Den Haag, een superdiverse stad.

Partners

Met onze programma's komen we op scholen door heel Den Haag. Op die manier hebben we een divers totaalpakket. Sommige scholen hebben uit zichzelf een diverser leerlingenbestand. Huis van Gedichten vindt het belangrijk samen te werken met scholen uit de verschillende wijken en leer- en taalniveaus. Naast scholen werken we met wijkbibliotheken en organisaties als Jeugdformaat en Jeugdwerk. Via projecten als de Poetry Battle en Crossing Border proberen we scholieren van verschillende achtergronden elkaar, en het publiek, te laten ontmoeten.

Activiteiten Voortgezet Onderwijs

In januari is jaarlijks de Nationale Poëzieweek, deze wordt afgetrapt met de Nationale Gedichtendag. In 2017 vierden we de Nationale Poëzie week met workshops en wedstrijden op twee middelbare scholen.

RIJSWIJKS LYCEUM

Dichter en docent Krijn Peter Hesselink liet leerlingen van vier groepen tweedejaars [havo en vwo] kennismaken met poëzie en spoken word. De groepsleerkrachten kregen een train-de-leerkracht workshop zodat zij zelf in de klas verder konden werken aan de schrijfoopdrachten. Typo/Grafisch vormgever Stefanie Bitzigeio werkte vervolgens met de leerlingen aan het verbeelden van de eigen teksten.

AALIYAH

*

Ik zit op een stoel in een koude donkere plek
en ik beseft dat ik niet verder kan kijken
dan m'n ogen kunnen
ik ruik een geur, het ruikt naar thuis
ik hoor geluiden, of misschien verzijn ik alles wel
ik hoor spelende kinderen, het doet me aan thuis denken
Alles draait om me heen, het tolt
ik kan niet plaatsen waar ik ben
als een puzzelstukje waar geen puzzel bij hoort
ik hoor iets breken
het is m'n hart

Aahliyah 2 havo
Schooldichter
Rijswijks Lyceum

Na tien lessen werd uit elke klas een Top Drie gekozen. In de Digitale Halve Finale mocht iedereen via de social media-pagina's van het Rijswijks Lyceum en Huis van Gedichten stemmen op zijn of haar favoriete gedicht. De zes dichters met de meeste stemmen droegen op 26 januari 2017 voor tijdens Taal on Stage. In deze spannende Finale werd Aaliyah uit 2 Havo door schoolgenoten tot eerste Haagse Schooldichter verkozen!

Sorghvliet Dicht! in Boekhandel Van Stockum. foto Vincent Basler

SORGHVLIET COLLEGE

Ook het Sorghvliet college koos zijn Schooldichter in de Nationale Poëziweek 2017. Twee klassen uit het vijfde leerjaar deden zelfstandig onderzoek naar moderne dichters (favoriet is Tjitske Jansen) en kregen vervolgens schrijfflessen van Lucas Hirsch.

Op 2 februari 2017 was de eindpresentatie en finale in Boekhandel Van Stockum, waar leerlingen, ouders, poëziefhebbers en winkelend publiek stemde op hun favoriete gedicht. Floris van Seters werd verkozen tot Schooldichter Sorghvliet 2017!

[KLIK HIER en bekijk 'Sorghvliet Dicht' op YouTube](#)

DODENHERDENKING

Johan de Witt Scholengroep adopteerde het monument 'Erelijst der Gevallen 1940-1945' en herdenkt ieder jaar op 4 mei met de kranslegging en door de leerlingen zelf geschreven gedichten in de Eerste en Tweede Kamer.

Joost van Kersbergen werkte intensief samen met een groep jonge dichters in spé, waarbij de tentoonstelling 'Dansen met de vijand' over danseres Roosje Glazer de inspiratiebron vormde. Kayley Ragil, Violetta Galavanidou en Laila Nennekhan werden geselecteerd om hun gedichten voor te dragen in de Tweede Kamer. De herdenking was online live te volgen en NPO1 nieuws vlocht dichtregels door de speech van Tweede Kamervoorzitter Khadija Arib.

[KLIK HIER en bekijk 'Dodenherdenking 2017' op YouTube](#)

Een tak valt links
 Ik kijk naar rechts
 De broer van mijn zus sluit zijn ogen
 Ik leer mijn moeder breien terwijl
 “The eye of the tiger” in de verte steeds bitterder klinkt
 Ik steek de naald in mijn been
 En rijg aderen van wol
 Om erachter te komen of ik nog voel
 Concentreer ik op de pijn
 Ik ben domweg gelukkig en ik tel
 De letters, woorden, zinnen, clichés die ik hoor
 Het meisje uit mijn straat glimlacht naar mij
 Of de onbekende jongen naast me.
 Ik vraag me af hoe die vent van SBS6 ookalweer heet
 Terwijl ik een peuk opsteek om te vieren
 Dat ik drie maanden gestopt ben

Ik herdenk het verhaal.
 Ik herdenk hem, haar of hen door wat ze bereikten en waarom.
 Ik herdenk ze door hun boodschap.
 Misschien overleefden ze de oorlog niet.
 Misschien werden ze doodgeschoten en op een berg gegooid,
 of verdronken ze in de zee.
 Maar hun boodschap leeft,
 van mond naar mond,
 verder dan hun begraafplaats
 en langer dan hun levenstijd.
 De tijd zal ze nooit verdwijnen.
 Zo leeft hun boodschap verder:
 Door herdenking,
 door de taal en door de tong.
 Een herinnering, een bloem, hoop
 die door volgende generaties geapprecieerd wordt
 in hun geschiedenisboeken,
 in zelf geschreven gedichten.
 Ik geloof in de kracht van woorden.
 Ik herdenk het verhaal.

Poetry Battle in Café Bordelaise foto Vincent Basler

HAAGSE POETRY BATTLE

Rotterdam viert jaarlijks de poëzie met Poetry International en barst uit zijn voegen van voordrachten en schrijfworkshops. Dat gaat in Den Haag niet onopgemerkt voorbij: samen met Angelina Adam en Hetty Gijzen, twee vrijwilligers woonachtig in de Stations- en Rivierenbuurt, organiseerden we de eerste Haagse Poetry Battle.

Drie Haagse scholen; Maerlant Lyceum, Esloo College en het Maris College kregen vier workshops van Joost van Kersbergen. Drie totaal verschillende scholen en alle drie op eigen wijze sterk. Op 31 mei 2017 stredden totaal negen leerlingen (drie per school) om de titel Poetry Battle Kampioen 2017, aangemoedigd door een tot de nok toe gevuld Café Bordelaise en de Haagse Kern Koppen.

De eerste helft van de wedstrijd werd beoordeeld door een driekoppige Jury; Alexander Franken [dichter en muzikant], Dean Arma [rapper] en Wanda Walkate [wijkbewoner]. In de Allesbeslissende Finale mocht het publiek stemmen op hun favoriet door rozen in de lucht te steken. Trotse winnaar, Bangalee van het Esloo College, kreeg niet alleen de eerste prijs maar mocht direct na de huldiging ook zijn gedicht voordragen op NPO2 bij De Staat van Stasse!

De Poetry Battle werd mede mogelijk gemaakt door Fonds 1818 (aanvraag door Angelina Adam) en Albert Heijn Stationsweg (rozen).

[KLIK HIER en bekijk de Poetry Battle op YouTube](#)

Je maar gaan naar de volgende etage
zonder te stoppen reis je naar de volgende
plek
en anderen reizen met je mee.

Je kan het pad er van manipuleren
door knoppen in te drukken

maar je volgt grotendeels het pad van anderen

Je kan je zorgen maken:

Loopt het vast?

Maak ik ze boos?

kunnen deze seconden zorgen dat niemand mij
meer was.

Met een schok stopt de lift

sommigen vallen om. Anderen blijven staan.

en dan worden de deuren open gedaan
het leven is net als een lift

Poëzie-docent en host van de avond Joost van Kersbergen voor een overvol Café Bordelaise

Poetry Battle Kampioen Bangalore – Esloo College

LINKS Gebroeders van der Steen aka Kern Koppen
RECHTS Voorzitter Wanda Walkate brengt het jury-advies

De Jury: Dean Arma, Wanda Walkate en Alexander Franken

Crossing Border in het Paard café foto Vincent Basler

CROSSING BORDER FESTIVAL

Muziek is poëzie, en poëzie is muziek. Ze zijn onlosmakelijk verbonden en beïnvloeden elkaar, leerlingen van Sorghvliet College, Esloo College en het Rijswijks Lyceum beschreven wat muziek voor hen persoonlijk betekent. In de lessen luisterden ze onder begeleiding van Ludette El Barkany en Lucas Hirsch naar muzikanten geprogrammeerd op het festival, ontrafelden de muzikaliteit van taal en speelden met de effecten van ritme, harmonie en dynamiek in de eigen teksten; zowel op papier als tijdens de voordracht. Twaalf leerlingen mochten hun tekst voordragen tijdens Crossing Border Festival: op vrijdagavond 21.00 uur in een overvol het Paard Café, en deelden het podium met de internationale artiesten Tamino en Massih Hutek.

OVERIG AANBOD

Er was ook vraag naar korte[re] poëzietrajecten. Zo gaven we met het Maris College bijvoorbeeld extra aandacht aan Goede Doelen door leerlingen te laten schrijven naar aanleiding van 'wat zou jij doen?' van Marco Borsato en Ali B. En dachten anderen na over de kracht van woorden in een blokuur over het thema pesten onder begeleiding van Najiba Abdellaoui.

Muziek is mijn Farhini*
Muziek is mijn uitdrukking
Van mijn gevoel
Van mijn liefde
Van mijn verdriet
En van mijn problemen
En hoe ik ze vergeet
Zonder muziek
Kan ik niet leven

*Farhini = blijdschap in het Somalisch

Vinden

Ik stap de drempel over.
Ik zie zoekende mensen,
Zoekend naar zichzelf,
Zoekend naar elkaar,
Zoekend naar een scherm.

Ik stap op de fiets.
Ik zie pratende mensen,
Pratend in zichzelf,
Pratend tegen elkaar,
Pratend tegen een scherm.

Ik loop door de stad.
Ik zie denkende mensen,
Denkend aan zichzelf,
Denkend aan elkaar,
Denkend aan een scherm

Ik sta stil.
Ik zie mensen die vinden,
Vinden zichzelf,
Vinden elkaar,
Vinden een scherm.

Vroeger, toen je klein was
 Toen je ziek werd
 Of als je op de grond viel
 Toen vroegen ze waar het pijn deed
 Je wees naar je arm, knie, of buik
 En weg was de pijn
 Maar toen werd je groter
 Je merkte dat niemand er meer naar vroeg
 Je wachtte uren op je kamer
 Luisterend naar de stilte
 Wijzend naar je hart en hoofd
 Met je handen in je haar
 Maar niemand kwam
 En niemand vroeg ernaar
 Radeloos bleef je wachten
 Denkend aan je leven
 En misschien
 Ging het niet meer om de pijn
 Niet om de tranen
 Of de leugens
 Misschien ging het toch echt niet
 Om de tijd
 Die vloog
 Of de vrienden die je maakte en verloor
 Misschien ging het toch echt
 Om het moment
 Dat je besepte
 Dat de problemen er nog waren
 Maar de pijn?
 Dat voelde je niet meer

ACTIVITEITEN VOORTGEZET ONDERWIJS BUITEN DEN HAAG

Officieel valt het **Rijswijks Lyceum** buiten Den Haag. Vanaf 2018 nemen we de cijfers van het Rijswijks Lyceum op in de participatiecijfers voortgezet onderwijs buiten Den Haag.

Voor **ISK Scholengroep Leonardo da Vinci in Leiden** verzorgden we tien blokuren poëzie in de Nationale Poëzieweek. De school is onder de indruk wat poëzie kan bereiken bij een 'taal-zwakke' doelgroep, daar tegenover staat dat onze docenten Shida Khizou, Joost van Kersbergen en Ludette el Barkany zeer onder de indruk zijn van de autonome schrijfstijl van deze leerlingen!

Het **Maerlant in Brielle** breidde een literatuur-project uit met poëzie. Vier klassen havo/vwo werkten onder begeleiding van Elten Kiene en Krijn Peter Hesselink aan poëtische recensies van boeken die zij lazen.

Activiteiten Primair Onderwijs

CAROLUSSCHOOL

dit is mijn vis
neeee dat is je hand!
dit is mijn vuist
neeee dat is je hand!
dit is mijn giraf
neeee! dat is je hand!
de gekste hand van het
hele land!

We maakten ons basis-aanbod (ontwikkelt in 2016) eenvoudig op maat voor een schoolbreed poëzieprogramma op de Carolusschool, voor de projectweek met het thema 'het lichaam'. De school zocht in eerste instantie vooral fysieke invulling voor de gastlessen zoals theater en sport, en was aangenaam verrast met een discipline vanuit een andere hoek; literatuur en poëzie.

WINFORD

Particuliere basisschool Winford is een kleine school en zeer betrokken met haar leerlingen. Mede daardoor organiseren ze een bijzonder afscheid voor de schoolverlaters. Elten Kiene en Karin van Kalmthout verzorgden een spoken word-traject waarin leerlingen in woord en beeld abstracte zelfportretten maakten. Tijdens de jaarafsluiting werden de beeldende portretten geprojecteerd terwijl leerlingen het zelfportret in woord voordroegen.

BIBLIOTHEEK SCHILDERSWIJK EN TRANSVAAL

Op de Internationale Dag van de Vrede verzorgden we in samenwerking met Bibliotheek Schilderswijk en Transvaal een aantal schrijfworkshops over het thema 'Vrede'. Leerlingen uit groep 7 en 8 van Al Qoeba en Zuidwal gingen onder begeleiding van Karin van Kalmthout en Ludette el Barkany aan de slag naar aanleiding van het gedicht 'in vredesnaam' van Jana Beranova.

JEUGDWERK

In samenwerking met Jeugdwerk en Bibliotheek Schilderswijk verzorgden we in maart de 'Beste Boeken Quiz'. Leerlingen van groep 7 en 8 (Carolusschool, Zuidwal en de Voorsprong) namen deel aan deze lees- en kenniswedstrijd. Wij verzorgden een aantal workshops poëzie en spoken word. De geschreven gedichten zijn tentoongesteld in de bibliotheek en op school.

GRUWELIJKE ENGE KINDERBOEKENWEEK!

tranen van duisternis

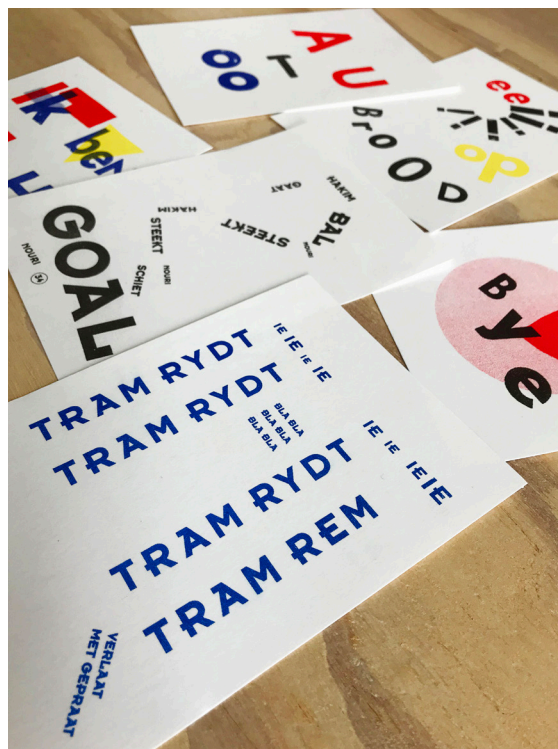
tranen van duisternis
vriendeloos alleen
niemandomme
heen
tranen van duisternis
geen vriend alleen
tranen zo rood als bloed
maar niemand
die iets doet
tranen van duisternis

We ontwikkelden speciaal voor de Kinderboekenweek een poëzie-programma, dat griezelig veel werd afgenomen. De Archipelschool boekte het Kinderboekenweek-programma schoolbreed;

Bang Mannetje voor groep 1 / 2. Buikenbeest, geïnspireerd op Roald Dahl, voor groep 3 – 5 en de bovenbouw maakte monsters in woord en beeld geïnspireerd op Lucebert.

Twee locaties van de Klimop huiverden in de bovenbouw (groep 5 – 7) met Lucebert. En ook de leerlingen van groep 1 en 2 van de Meester Schabergschool hebben sinds Bang Mannetje een Troostende Gedichtenboom in de klas en stappen dapper naar school.

Het Buikenbeest was ook als lesbrief te verkrijgen, waarvoor we bijvoorbeeld in de Bibliotheek van Zoetermeer ook een train-de-leerkracht training verzorgden.

LINKS Gedicht en druksel dichter Peter Swanborn RECHTS ansichtkaarten van gedichten uit de workshops

IK BEN SOT!

2017 stond in het teken van 100 jaar Mondriaan en De Stijl. In samenwerking met de Grafische werkplaats belichtten we vanwege het Mondriaanjaar het tijdschrift De Stijl, uitgegeven door Theo van Doesburg. Het spel van typografie, vormen, ritme en klank vormde het uitgangspunt, 'Het woord diende vrij gemaakt te worden' aldus Van Doesburg.

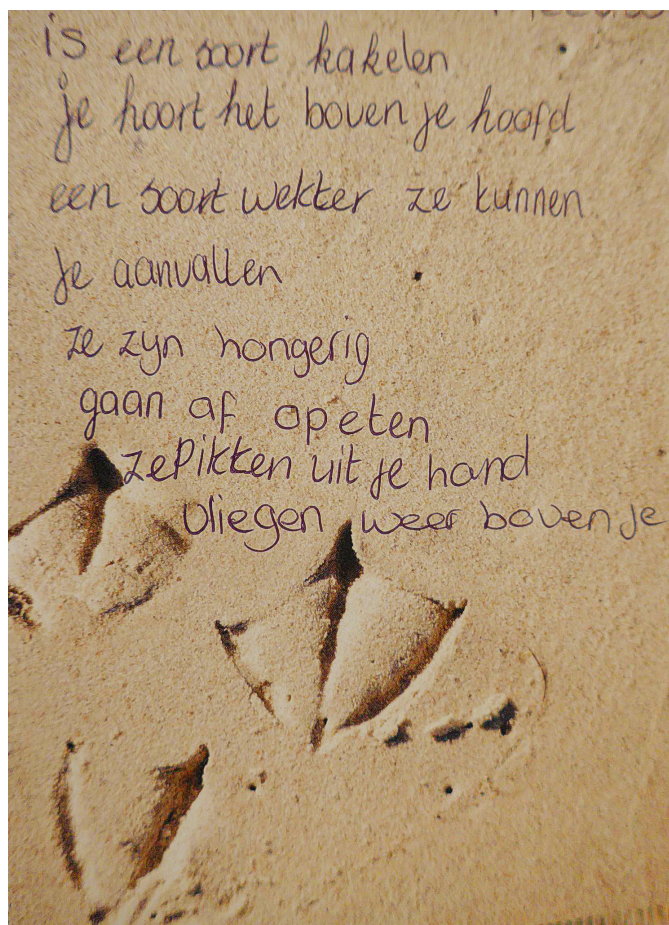
Er waren workshops voor drie doelgroepen: bovenbouw basisschool, middelbaar onderwijs en volwassenen (professioneel vormgever, kunstenaar, schrijver en amateur). Deelnemers kregen een klankgedichtenworkshop o.l.v. Huis van Gedichten en maakten een visueel gedicht o.l.v. de Grafische Werkplaats. In totaal zijn er 33 workshops gegeven, waaraan 195 leerlingen deelnamen. Tijdens De Betovering waren 4 workshops voor kinderen in de 'vrije tijd' gepland.

Op maandag 20 november organiseerden we een avond waarin twee makers vertelden hoe zij met taal en typografie te werk gaan en hoe De Stijl hen ook nu nog inspireert: Mark van Wageningen, van ontwerpbureau Novo Typo in Amsterdam, en Joep Hendriks van Haags theatergezelschap de Poezieboys.

De opening van de afsluiting vond plaats tijdens Hoogtij op 1 december in de Grafische Werkplaats. Een expositie met voordrachten en visuele klankgedichten van workshopdeelnemers, docenten, dichters en beeldend kunstenaars. Van tien gedichten drukten we ansichtkaarten (riso), de eerste set kaarten werd feestelijk overhandigd aan Jet van Overeem (conservator Haags Gemeente Museum, samensteller van de tentoonstelling "de ontdekking van Mondriaan").

Ik ben Sot! werd mede mogelijk gemaakt door Fonds 1818 en Gemeente Den Haag. De aanvraag werd verzorgd door Grafische Werkplaats.

[KLIK HIER en bekijk de instructievideo IK BEN SOT!](#)

MEEUWEN IN DE STAD

In samenwerking met Muzee Scheveningen ontwikkelden we het project 'Meeuwen in de Stad'. In deze lescombinatie leren kinderen; feiten over meeuwen en hun gewoonten, zelf nadenken over natuur en milieu, bewust te zijn van de eigen leefomgeving, informatie verzamelen en verwerken én de eigen mening en gedachten verwoorden in een gedicht.

De leerlingen ontvangen een werkboek en bezoeken de vaste collectie van Muzee Scheveningen. Iedere leerling beschrijft de kenmerken van meeuwen, de plaats die ze innemen in de stad en de invloed van mensen. Na het museumboek gaan ze met een observatieopdracht uit het werkboek de vogels in hun eigen directe omgeving waarnemen en noteren. De derde stap is een poëzieles van Huis van Gedichten in de klas. Met alle verzamelde informatie schrijft ieder een eigen gedicht, geïnspireerd op de meeuwen. Biologie wordt poëzie! In 2017 zijn er 20 lestrajecten gegeven op tien verschillende scholen, waarmee 504 leerlingen zijn bereikt.

Meeuwen in de Stad werd mede mogelijk gemaakt door Fonds 1818, Prins Bernhard Cultuurfonds en Fonds Natuur en Milieu.

POËZIE PIET EN DE RIJMMACHIE

Wanneer is nu de beste tijd van het jaar om een gedicht te schrijven? Iedere dag als je het ons vraagt, maar vooruit; Sinterklaas! Dit jaar kwam Poëzie Piet met haar Rijmmachien mee met de Goed Heiligman. Leerlingen leerden rijmen met de Rijmmachien en schreven tijdens de les het surprise-gedicht. Poëzie Piet heeft zelf ook genoten van de schoolbezoeken en beloofde in 2018 weer van de partij te zijn.

CULTUURSCHAKEL

In 2017 beginnen de Leerlijnen van Cultuuronderwijs op z'n Haags steeds meer vorm te krijgen. We verzorgden maar liefst 35 bezoeken van Kunstenaar in de Klas; Stefanie Bitzigeio, Anne Büdgen, Umit Colgecen, Serkan Serrow en Mekki Abdul gingen als woord- en letterkunstenaars op bezoek bij Petrus Dondersschool, Montessori Waalsdorp en drie van de vier Yunus Emre locaties.. Daarnaast sluiten onze lessen aan bij de thema's Identiteit, Onze Stad, Verhalen en Utopie.

een meeuw

weet je als ik
denk aan
de zee rust en
het strand en zijn
witte veren
en als ik mijn
ogen sluit
word
ik rustig

IK KREEG EEN KIND TE LEEN

Ester Naomi Perquin,
Dichter des Vaderlands

Ik kreeg een kind te leen en wilde ervoor zorgen. Maar het kind smeed met bestek, met gore woorden. Het had geen lichaam dat aan armen was gewend. Ik smeerde brood dat het niet wilde eten, het huilde 's nachts.

Ik kreeg een kind te leen. Het was nog niets vergeten. Soms schoot een visje van een glimlach langs, een flard bestaan dat het nooit had gekend. Niet echt. Het raakte voorzichtig gewend, groeide in mijn vreemde kamers. Zong een liedje. Liep niet weg.

Ik kreeg een kind te leen en wilde ervoor zorgen. Soms mocht ik kusjes geven als het pijn had. Meestal niet. Dan zweeg het lang, alsof het weg was. Soms vroeg het kind waar het zou blijven. Het schopte ergens tegen, gooide glazen in of maakte speelgoed stuk.

Ik kreeg een kind te leen. Het zou me zoveel geven dat ik bijna omviel. En ik noemde dat: geluk.

SUPERGEWONE MENSEN GEZOCHT.NL

**pleegzorg
nederland**

ACTIVITEITEN PRIMAIR ONDERWIJS BUITEN DEN HAAG

Net als in het Voortgezet Onderwijs weten een aantal basisscholen van buiten Den Haag ons ook te vinden. De **Pantarhei school in Beverwijk** heeft van ons de lesbrief 'Zo ben ik nu echt' ontvangen en deze zelf uitgevoerd in groep 7.

De **Prins Mauritschool in Rijswijk** heeft met een samengestelde groep van 15 leerlingen uit 3 t/m en 5 in vier lessen gezamenlijk een eigen prentenboek gemaakt.

JEUGDFORMAAT – WEEK VAN HET PLEEGGEZIN

In de week van 1-8 november was het internationaal de Week van het Pleeggezin. In samenwerking met Jeugdformaat verzorgden we 8 lessen met het thema 'thuis' op de **Fortgensschool in Voorschoten** en de **Emmausschool in Leidschendam**. Leerlingen kregen schrijflessen aan het begin én aan het einde van de week, waarmee het bewustwordingsproces en de verschillen in het ervaren van 'een thuis' helder werden.

BIBLIOTHEEK ZOETERMEER EN JAS VAN TAAL

Bibliotheek Zoetermeer was op zoek naar manieren om peuters spelenderwijs kennis te laten maken met poëzie en kwam op die manier met ons in contact over onze Jas van Taal.

De Jas van Taal is een kunstobject en middelpunt van poëzie met peuters. De Jas van Taal geeft kinderen gelegenheid tot ontdekken van en spelen met taal. De Jas is drager en bron: het alfabet staat er op en er zijn tekeningen en kleurige zakken voor boeken, speeldoozjes en andere materialen. En natuurlijk een zak met een leeg boekje, waarin de woorden van de kinderen bij de prenten en ontdekkingen worden genoteerd, en dus herhaalbaar worden.

Begin 2017 maakten we een Jas van Taal-editie speciaal voor Zoetermeer. Om de kwaliteit van onze methodiek te bewaken verzorgden we speciale trainingen en leidden medewerkers van de bibliotheek op tot echte Jas van Taal-workshopleiders. Zij trekken met de Jas van Taal langs peuterspeelzalen, voorscholen en basisscholen in Zoetermeer. En kinderen komen met de klas of ouders/begeleiders zelf naar de bieb toe. In de eerste weken werd direct duidelijk hoe groot de vraag naar poëzie-met-peuters daadwerkelijk is, en zo werd nog een tweede editie van Jas van Taal-Zoetermeer besteld en geleverd! In totaal zullen er ruim 5.000 peuters met poëzie in contact komen.

Max – 12 jaar

De chocofilm komt tot
leven
en ik Ben Thuis

Giulio – 11 jaar

's avonds in bed
Lachleer ik
Voordat ik slaap

Jorg – 11 jaar

Bla, bla, bla
Ik hoor mensen een
familiegevecht houden
Ik doe mee om de titel
te behouden

JAN WOLKERS IN OEGSTGEEST

In 2017 werden we benaderd door Cultuurfonds Oegstgeest. 26 oktober is de geboortedatum van Jan Wolkers, en in 2017 werd zijn 10 jarige sterfdag gevierd met een muurgedicht in Oegstgeest. Huis van Gedichten werd gevraagd om een lesbrieven en instructiefilm te maken voor het basisonderwijs in Oegstgeest. Aan de lesbrieven werd een poëziewedstrijd gekoppeld met de finale in de Nationale Poëzieweek 2018. De bereikcijfers van dit project vallen daarom in 2018.

[KLIK HIER en bekijk de instructievideo Jan Wolkers](#)

Maarten Rust – Gevers-Deutz-Terwee-school

EERSTE PRIJS GROEP 7/8

Bladeren dwarrelen van de bomen

Zoals de wolken hun tranen huilen
Huilen bomen hun bladeren eraf
Wanneer alle bladeren eraf zijn gehuild
Wacht de boom op het nieuwe leven
Ooit was ik ook zo'n boom
Ik was degene die al zijn vrienden verloor
Om een nieuw leven tegemoet te gaan

Jongerenworkshop voor Comité 4 en 5 mei in Haarlem op 14 januari

Activiteiten Vrije tijd

Huis van Gedichten staat ook voor méér poëzie in Den Haag. Daar waar mogelijk werken we graag mee aan kostendekkende activiteiten buiten het onderwijs. Een greep uit deze activiteiten:

- Jongerenworkshop voor Comité 4 en 5 mei in Haarlem op 14 januari
- Kinderprogramma bij de opening *Als we in woorden voelen* op 29 januari in het Literatuurmuseum
- Presentatie Dichterbij 4 mei / Comité 4 en 5 mei op 17 maart
- Urban Skillz spoken word workshop in de vakantie op 25 april
- Poëzie met ouderen in Haganum Zorgcentrum op 13 juni
- Kinderboekenparade in het Kinderboekenmuseum op 29 juni
- Vier schrijfworkshops voor volwassenen in samenwerking met Boekhandel Van Stockum
- Poëzie voor kinderen en volwassenen tijdens het DCR-pleinfeest, Huis van Gedichten is gehuisvest in creatieve broedplaats DCR
- Schrijfworkshop aansluitend op de voorstelling van dichter en kunstenaar Armando *Ik hoorde dat er geluisterd werd*, in samenwerking met HNT op 26 november
- Vijf workshops binnen het project *Ik ben Sot!*

Evaluatie 2016-2018

Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2017-2020

2016 en het eerste jaar van de cultuurplanperiode 2017-2020 heeft Huis van Gedichten gebruikt om de organisatie en de doelen opnieuw scherp in te richten. Met de omvorming van het Raad van Toezichtmodel naar het bestuursmodel en de nieuwe invulling van dat bestuur is de start gemaakt om te komen tot een inhoudelijk en organisatorische goed functionerende stichting. Uit het jaarverslag van het jaar 2017 blijkt – wat het bestuur betreft – dat er inhoudelijk, zowel in de samenwerking met het onderwijs, als in de vrije tijd, stappen zijn gezet die zorgen voor het behalen van onze gestelde doelen en ruimte bieden aan een gestage groei in de rest van de cultuurplanperiode.

De interne organisatie is herijkt. Er is nu één verantwoordelijke directeur die wordt bijgestaan door het bestuur, freelance vakdocenten en een schoolcontactpersoon. Het financieel beheer is ondergebracht bij een nieuwe boekhouder. De penningmeester heeft op minimaal kwartaalbasis met de directeur overleg over de financiën van de stichting en de projecten. In 2017 is er een goede stap gezet in het opbouwen van een reservepositie. Hoewel deze nog van een bescheiden omvang is, is het goed om op te merken dat de door Huis van Gedichten ontwikkelde producten zoals De Jas van Taal, verkocht kunnen worden.

In 2018 wil Huis van Gedichten een nieuw product ontwikkelen: Woordenrijk. Woordenrijk is in co-creatie met twee basisscholen, De Meerpaal en Carolusschool in Den Haag, opgesteld om leerkrachten bij het onderwijzen te ondersteunen en het taalonderwijs op (in de eerste plaats Haagse) basisscholen te verbeteren door de toevoeging van een aanvullend lesprogramma. De kern van Woordenrijk is verbetering van woordenschat en leerlingen stimuleren in en door middel van creatief schrijven. Het ondernemerschap van Huis van Gedichten zorgt voor andere financiële bronnen naast de bijdrage van de gemeente Den Haag. Hierdoor ontstaat een gezondere mix van inkomsten.

Daarnaast, door de ontwikkeling van inhoudelijk goede producten en aansprekende programma's voor de leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs, is de afname van deze programma's op het niveau van waar we wilden zijn. Een ander belangrijke verandering die dit mogelijk heeft gemaakt is het opnieuw benaderen van ons netwerk. Alle scholen zijn en worden persoonlijk benaderd. Mocht een school op dit moment geen interesse hebben in het aanbod van Huis van Gedichten, onderhouden we de relatie. Door de gesprekken met de scholen is het overigens beter mogelijk om maatwerk in de school te brengen, waarbij de vraag van de school leidend is. Een mooi voorbeeld van gezamenlijke ontwikkeling is het hiervoor reeds genoemde programma Woordenrijk.

De komende jaren mikken we op een gestage groei binnen de mogelijkheden die het kunstenplan ons biedt. In 2018 zullen we de schoolbijdrage aan de lessen verhogen waardoor er ruimte ontstaat in het budget om nieuwe scholen en extra klassen te kunnen bedienen.

Instelling: Huis van Gedichten
 Contactpersoon: Malou Osendarp

Telefoon: 06 54 94 44 66
 Mail: malou@huisvangedichten.nl

	Begroting 2017	Realisatie t/m juni 2017	Realisatie 2017
Directe opbrengsten			
<i>Publieksinkomsten binnenland</i>			
Diverse lessen/workshops	8.200	14.451	25.331
Overige inkomsten	6.000	1.291	3.404
	14.200	15.742	28.735
Giften/Sponsorinkomsten	900	0	0
Totale subsidies en bijdragen			
<i>Subsidies</i>			
Meerjarige subsidie ministerie OCW of cultuurfondsen	0	0	0
Meerjarige subsidie provincie	0	0	0
Subsidie gemeente Den Haag i.k.v. Meerjaren- beleidsplan Kunst en Cultuur	40.939	23.305	42.601
Overige subsidies gemeente Den Haag	0	0	0
Overige subsidies/bijdragen uit publieke middelen	20.000	4.300	6.650
	60.939	27.605	49.251
TOTALE BATEN	76.039	43.347	77.986
Totale beheerslasten			
<i>Beheerlasten personeel</i>			
Dagelijkse artistieke en financiële leiding	38.750	5.475	9.975
<i>Beheerlasten materieel</i>			
Huisvestingskosten - huur	600	300	600
Huisvestingskosten - overige	300	0	330
Verzekeringen	500	703	703
Kantoorkosten	500	466	566
Administratie-/accountantskosten	1.750	700	825
Werkoverleg consumpties/representatiekosten	400	353	532
Overige kosten	1.500	525	508
	5.550	3.047	4.064
Totale activiteitenlasten			
<i>Activiteitenlasten personeel</i>			
Kosten diverse lessen/workshops	28.900	18.091	38.904
Vergoeding vrijwilligers	0	0	0
	28.900	18.091	38.904
<i>Activiteitenlasten materieel</i>			
Promotieactiviteiten	2.000	565	1.691
Deskundigheidsbevordering	0	0	0
Kosten diverse lessen	400	816	6.533
	2.400	1.381	8.224
TOTALE LASTEN	75.600	27.994	61.167
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING			
Saldo rentebaten en -lasten	-300	-141	-230
Saldo buitengewone baten en lasten	0	3.145	2.429
Niet te verrekenen voorbelasting	0	0	-8.676
Toevoeging / onttrekking reserves en fondsen	0	1.500	1.490
SALDO EXPLOITATIERESULTAAT	139	19.857	11.832

Balans per 31-12-2017

Huis van Gedichten

ACTIVA	2017	2016
Vlottende activa		
<u>Vorderingen</u>		
Handelsdebiteuren	6.464,20	0,00
Overige vorderingen	3.360,00	0,00
<u>Liquide middelen</u>		
Liquide middelen	9.282,87	0,00
	19.107,07	0,00
	19.107,07	0,00

Balans per 31-12-2017

Huis van Gedichten

PASSIVA

	2017	2016
Eigen vermogen		
Gestort en opgevraagd kapitaal	945,24	0,00
<u>Onverdeelde winst</u>		
Onverdeelde winst	11.832,85	0,00
	12.778,09	0,00
 Kortlopende schulden		
<u>Schulden aan leveranciers en handelskredieten</u>		
Crediteuren binnenland	1.692,01	0,00
<u>Belasting en premies sociale verzekeringen</u>		
Te verrekenen btw	156,97	0,00
<u>Overlopende passiva</u>		
Nog te betalen bedragen	4.480,00	0,00
	6.328,98	0,00
	19.107,07	0,00

Toelichting op de balans per 31-12-2017

Huis van Gedichten

ACTIVA		2017	2016
Handelsdebiteuren			
1400	Debiteuren	6.464,20	0,00
		6.464,20	0,00
Overige vorderingen			
1700	Overige vorderingen	3.360,00	0,00
		3.360,00	0,00
Liquide middelen			
1100	Bank	9.282,87	0,00
		9.282,87	0,00
		19.107,07	0,00

Toelichting op de balans per 31-12-2017

Huis van Gedichten

PASSIVA		2017	2016
Gestort en opgevraagd kapitaal			
0600	Kapitaal	945,24	0,00
		945,24	0,00
Onverdeelde winst			
0750	Onverdeeld resultaat	11.832,85	0,00
		11.832,85	0,00
Crediteuren binnenland			
1600	Crediteuren	1.692,01	0,00
		1.692,01	0,00
Te verrekenen btw			
1520	BTW te vorderen laag	-96,46	0,00
1521	BTW te vorderen hoog	-1.202,13	0,00
1531	BTW te betalen hoog	1.695,56	0,00
1560	Betaalde/Ontvangen BTW	-240,00	0,00
		156,97	0,00
Nog te betalen bedragen			
1300	Te betalen posten	4.480,00	0,00
		4.480,00	0,00
		19.107,07	0,00

Winst- en Verliesrekening per 31-12-2017

Huis van Gedichten

	2017	%	2016	%
Bedrijfsopbrengsten				
<u>Opbrengsten</u>				
Diverse lessen/workshops	25.331,17	32,5	0,00	0,0
Overige inkomsten	3.404,36	4,4	0,00	0,0
Totale Subsidies en bijdragen	49.251,00	63,2	0,00	0,0
	77.986,53	100,0	0,00	0,0
Kosten				
<u>Personeelskosten</u>				
Dagelijkse artistieke leiding	975,00	1,3	0,00	0,0
Dagelijkse financiële leiding	9.000,00	11,5	0,00	0,0
<u>Overige bedrijfskosten</u>				
Huisvestingskosten	929,80	1,2	0,00	0,0
Verzekeringen	702,93	0,9	0,00	0,0
Kantoorkosten	565,81	0,7	0,00	0,0
Administratie-/accountantskosten	-664,80	0,9	0,00	0,0
Representatiekosten / werkoverleg	532,12	0,7	0,00	0,0
Overige kosten	507,67	0,7	0,00	0,0
Activiteitenlasten personeel / totaal	38.904,25	49,9	0,00	0,0
Activiteitenlasten materieel / Promotieactiviteiten	1.691,09	2,2	0,00	0,0
Activiteitenlasten materieel / Kosten diverse lessen materieel	6.533,14	8,4	0,00	0,0
	59.677,01	76,5	0,00	0,0
Financiële baten en lasten				
Kosten van schulden, andere rentelasten en soortgelijke kosten	-229,92	0,3	0,00	0,0
	-229,92	0,3	0,00	0,0
Buitengewone baten				
Overige buitengewone baten	8.545,42	11,0	0,00	0,0
	8.545,42	11,0	0,00	0,0
Buitengewone lasten				
Overige buitengewone lasten	-14.792,17	19,0	0,00	0,0
	-14.792,17	19,0	0,00	0,0
Resultaat na belastingen	11.832,85	15,2	0,00	0,0

Toelichting op de W&V rekening per 31-12-2017

Huis van Gedichten

		2017	2016
Diverse lessen/workshops			
8000	Diverse poëzielessen basisonderwijs Den Haag	7.409,99	0,00
8005	Diverse poëzielessen basisonderwijs Landelijk	136,18	0,00
8010	Diverse Poëzielessen voortgezet onderwijs Den Haag	5.930,00	0,00
8015	Diverse poëzielessen voortgezet onderwijs landelij	2.835,00	0,00
8030	Jas van Taal methodiekpakketten	9.020,00	0,00
		25.331,17	0,00
Overige inkomsten			
8050	Masterclass	2.067,00	0,00
8065	Podia & evenementen	1.018,56	0,00
8110	Workshop Vrije Tijd	150,00	0,00
8900	Overige bedrijfsopbrengsten	168,80	0,00
		3.404,36	0,00
Totale Subsidies en bijdragen			
8040	Subsidie	45.051,00	0,00
8041	Subsidie fonds 1818	4.200,00	0,00
		49.251,00	0,00
Dagelijkse artistieke leiding			
4000	Bestuurskosten Artistiek	975,00	0,00
		975,00	0,00
Dagelijkse financiële leiding			
4005	Bestuurskosten zakelijk	9.000,00	0,00
		9.000,00	0,00
Huisvestingskosten			
4100	Huur	750,00	0,00
4430	Reis- en verblijfkosten	179,80	0,00
		929,80	0,00
Verzekeringen			
4770	Verzekeringen	702,93	0,00
		702,93	0,00
Kantoorkosten			
4300	Kantoorbenodigdheden	490,85	0,00
4310	Porti	3,95	0,00
4330	Telefoon kosten	61,02	0,00
4331	Internetkosten	9,99	0,00
		565,81	0,00

Toelichting op de W&V rekening per 31-12-2017

Huis van Gedichten

		2017	2016
Administratie-/accountantskosten			
4700	Administratiekosten	-664,80	0,00
		-664,80	0,00
Representatiekosten / werkoverleg			
4060	Kantinekosten	30,50	0,00
4570	Representatiekosten	397,87	0,00
4571	Relatiegeschenken	104,00	0,00
4960	Betalingsverschillen crediteuren	-0,25	0,00
		532,12	0,00
Overige kosten			
4790	Overige kosten algemeen beheer	507,67	0,00
		507,67	0,00
Activiteitenlasten personeel / totaal			
7000	Diverse lessen - docenten	17.082,48	0,00
7005	Diverse lessen - reiskosten	2.034,14	0,00
7010	Diverse lessen - ontwikkeling lessen	1.063,50	0,00
7025	Diverse lessen - planning en organisatie	18.724,13	0,00
		38.904,25	0,00
Activiteitenlasten materieel / Promotieactiviteiten			
4301	Drukwerk	652,53	0,00
4500	Publiciteitskosten algemeen	681,67	0,00
4505	Publiciteitskosten projectmatig	199,39	0,00
7900	Cultuurkaart (korting)	157,50	0,00
		1.691,09	0,00
Activiteitenlasten materieel / Kosten diverse lessen materieel			
7015	Diverse lessen - materiaal & overige	4.788,92	0,00
7030	Jas van Taal - uitgaven	816,66	0,00
7200	Voordracht	927,56	0,00
		6.533,14	0,00
Kosten van schulden, andere rentelasten en soortgelijke kosten			
4900	Bankkosten	-229,92	0,00
		-229,92	0,00
Overige buitengewone baten			
9010	Buitengewone baten	8.545,42	0,00
		8.545,42	0,00

Toelichting op de W&V rekening per 31-12-2017

Huis van Gedichten

		2017	2016
Overige buitengewone lasten			
4795	Niet te verrekenen voorbelasting	-8.676,00	0,00
9000	Buitengewone lasten	-6.116,17	0,00
		-14.792,17	0,00
Resultaat na belastingen		11.832,85	0,00

Toelichting financiële rapportage

De afrekening over het boekjaar 2017 zoals aangeboden is tot stand gekomen in samenspraak met onze boekhouder en penningmeester. De afrekening geeft een helder beeld van baten en lasten van stichting Huis van Gedichten in 2017. Er zijn afwijkingen ten opzichte van de begroting en de tussentijdse rapportage. Een toelichting vindt u bijgaand.

PUBLIEKSINKOMSTEN

De publieksinkomsten in 2017 zijn sterk hoger dan begroot. Dit vanwege de succesvolle verkoop van de **Jas van Taal**. Bibliotheek Zoetermeer kocht niet één maar twee edities à €10.089.

Er is subsidie aangevraagd en verleend voor het project **Meeuwen in de Stad** (€4.300 Fonds 1818, €1.650 Prins Bernhard Cultuurfonds en €800 Fonds NME) en in samenwerking met de Grafische Werkplaats kwamen er extra inkomsten binnen (à € 1.780) voor het realiseren van het gezamenlijke project **Ik ben sot!**

De resterende €16.766 komen voort uit verkoop van poëzieprogramma's aan scholen en het efficiënt inkopen van diensten.

Omdat de activiteiten en inkomsten op koers lagen (begroting van €76.039 t.o.v. realisatie €77.986) is gewacht met het aanvragen met de subsidie met betrekking tot de nieuwe methodiek Woordenrijk.

LASTEN

In het algemeen kan worden opgemerkt dat de kosten navenant zijn verlaagd, onder andere door het aanstellen van een nieuwe boekhouder.

Met het aanstellen van productiemedewerkers en ondersteuning in werving zijn de Activiteitenlasten omhoog gegaan. Daarnaast lijkt deze post erg te verschillen met de begroting, dit komt doordat de dagelijkse leiding niet alleen bestaat uit artistieke en financiële leiding, maar voor de helft van de uren ook uit Activiteitenlasten. De uren van Diana Chin-a-Fat (voormalig artistiek leider) en Malou Osendarp (huidig directeur, voormalig artistiek leider) zijn daarom evenredig verdeeld over Beheerlasten en Activiteitenlasten.

Ondanks dat de kosten hoger uitvallen dan begroot, is er zodanig efficiënt ingekocht dat de stichting het boekjaar sluit met een zeer positief resultaat.

Het resultaat ligt €9.500 hoger dan begroot. Dit positieve resultaat reserveren we voor drie posten;

€5.000	algemene reserve
€5.000	bestemmingsreserve rechtszaak T. Steeghs
€1.832,85	bestemmingsreserve communicatie

Kunstzinnige vorming | Cultuurparticipatie / Cultuureducatie

Instelling: Huis van Gedichten	Telefoon: 06 54944466
Contact persoon: Malou Osendarp	Mail: malou@huisvangedichten.nl

CULTUURPARTICIPATIE: CURSUSSEN/LESSEN/WORKSHOPS IN DE VRIJE TIJD NEDERLANDSTALIG

Cursisten / deelnemers	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Literatuur	aantal	360	378

Klassen / groepen	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Literatuur	aantal	11	24

Aantal cursisten / deelnemers op doelgroep	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Kinderen t/m 12 jaar	aantal	300	167
Jongeren 13 - 18 jaar	aantal	20	45
Volwassenen 18+ tot 55 jaar	aantal	40	166
Senioren 55+	aantal	0	0
Totaal cursisten / deelnemers	aantal	360	378
waarvan doorgestroomd naar Theateropleiding	aantal	0	0
Totaal deelnemers ooievaarspas	aantal	0	0

Aantal klassen / groepen op doelgroep	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Kinderen t/m 12 jaar	aantal	3	4
Jongeren 13 - 18 jaar	aantal	2	3
Volwassenen 18+ tot 55 jaar	aantal	6	16
Senioren 55+	aantal	0	1
Totaal klassen / groepen	aantal	11	24

CULTUURPARTICIPATIE: ACTIVITEITEN VOOR KINDEREN EN JONGEREN IN DE VAKANTIES

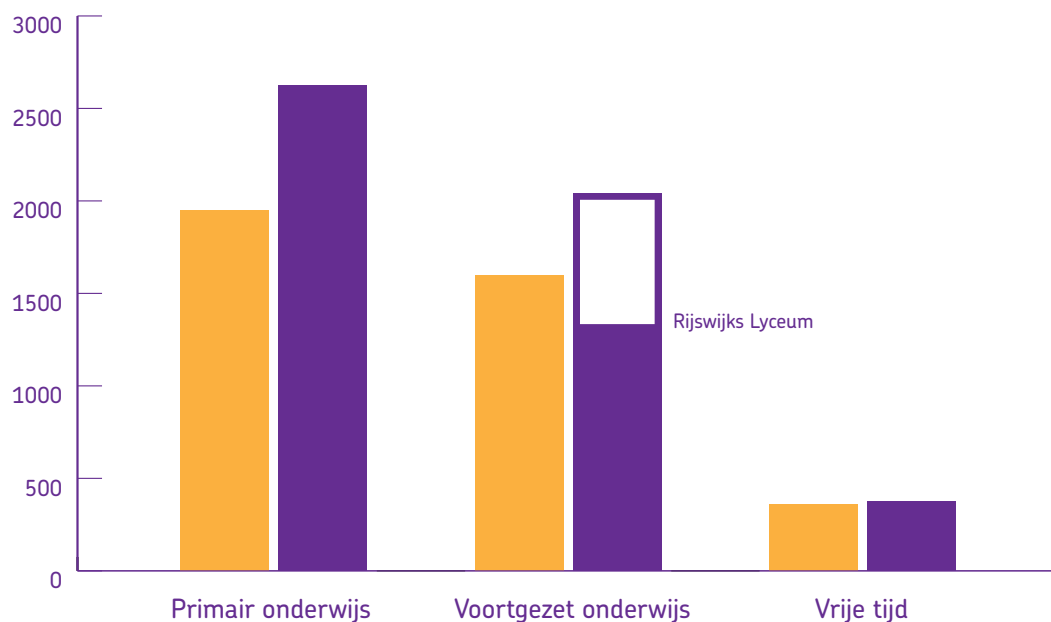
In onderstaande tabel vermeldt u de activiteiten die u specifiek in de vakanties aanbiedt. Dit aanbod wordt afgenomen in de vrije tijd door particulieren (ouders, grootouders, ect.), maar ook door bijvoorbeeld Buitenschoolse of Naschoolse opvang. Activiteiten die in schoolverband worden aangeboden vult u niet hier in.

Activiteiten in de vakanties	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Deelnemers t/m 12 jaar	aantal	0	8
Deelnemers 13 - 18 jaar	aantal	0	0
Aangeboden verschillende activiteiten	aantal	0	1

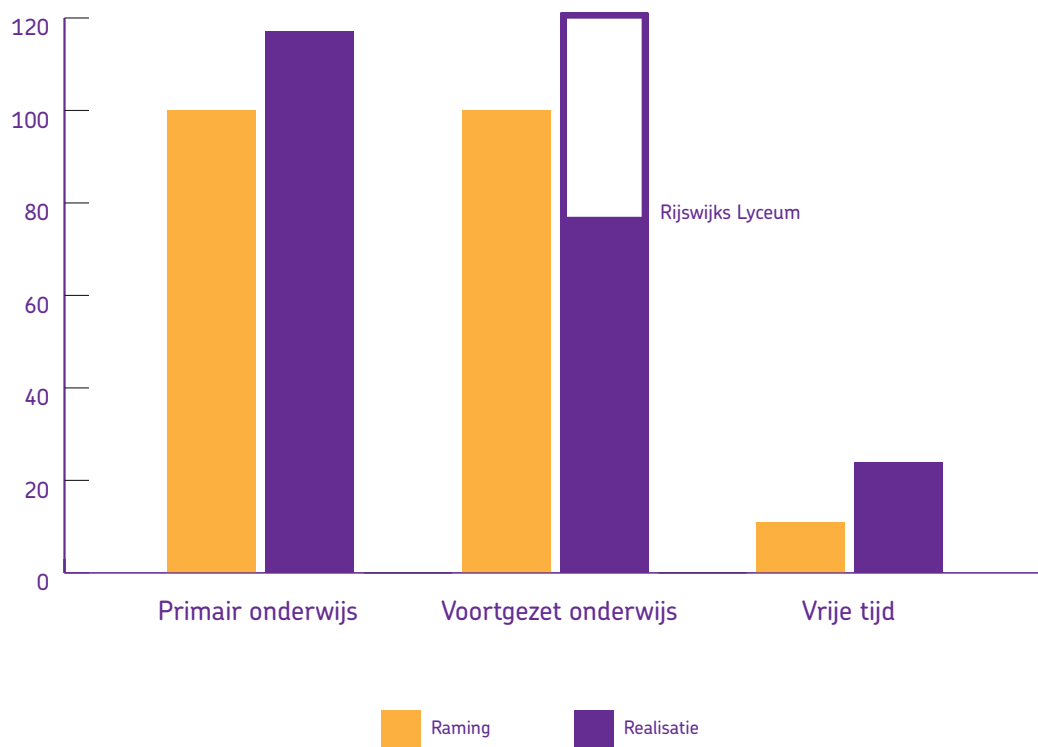
CULTUUREDUCATIE: AANBOD IN SCHOOLVERBAND			
In onderstaande tabel vermeldt u de activiteiten die u aan scholen aanbiedt. Deze activiteiten kunnen zowel in het primair als het voortgezet onderwijs plaatsvinden.			
Aanbod voor Haagse * scholen	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Lessen / activiteiten primair onderwijs	aantal	100	117
Deelnemende scholen primair onderwijs	aantal	10	23
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	aantal	1.950	2.626
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	100	93
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	aantal	10	10
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs **	aantal	1.600	1.298
Deelnemers betaald met Cultuurkaart in voortgezet onderwijs	aantal	500	26
Aanbod voor niet Haagse scholen	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Lessen / activiteiten primair onderwijs	aantal	0	13
Deelnemende scholen primair onderwijs	aantal	0	4
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	aantal	0	164
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs voor niet Haagse scholen	aantal	0	56
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	aantal	0	3
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs **	aantal	0	1.282
Deelnemers betaald met Cultuurkaart in voortgezet onderwijs	aantal	0	0
* De deelnemende vestiging van de school ligt in Den Haag. ** Exclusief deelnemers Cultuurkaart voortgezet o			
FESTIVALS			
Festivals	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Festivaldagen	aantal	0	4
Voorstellingen / concerten / lezingen / workshops	aantal	0	61
waarvan internationale programmering *	aantal	0	1
Podia / locaties	aantal	0	4
Bezoekers totaal **	aantal	0	410
waarvan betalende bezoekers **	aantal	0	150
waarvan niet betalende bezoekers **	aantal	0	260
waarvan bezoekers met 'ooievaarspas' **	aantal	0	0
Capaciteit festivallocatie	aantal	0	0
* Onder internationale programmering verstaan wij producties/gezelschappen uit het buitenland			
** Bezoekers met een passe-partout voor meerdere festivaldagen worden per dag als bezoeker meegeteld. Bijvoorbeeld: 1 persoon met een passe-partout voor 2 dagen telt als 2 bezoekers, 1 persoon met een passe-			
PUBLICATIES, WEBSITE(S) EN ANDERE DIGITALE MEDIA			
Publicatie, website(s) en andere digitale media	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Publicaties *	aantal	0	7
Bezoeken website(s) totaal	aantal	10.000	9.976
Unieke bezoekers totaal (IP-adres)	aantal	5.000	5.606
Gemiddelde duur van een bezoek	uu:mm:ss	00.08.00	00.02.22
Ontvangers digitale nieuwsbrieven	aantal	750	790
Facebook vrienden/fans	aantal	1.300	1.314
Volgers op Twitter	aantal	500	500
Linked-In connecties	aantal	1.500	653
Instagram volgers	aantal	400	579

Participatiecijfers

LEERLINGEN

LESSEN

Toelichting participatiecijfers

In 2017 heeft Huis van Gedichten een aantal mooie projecten geïnitieerd en samenwerking gezocht met andere instellingen. Alle projecten hadden betrekking op het onderwijs en werden waar dat kon gepresenteerd voor een breder publiek. Denk aan de Haagse Poetry Battle, Crossing Border Festival en poëtische exposities in bibliotheken en Ik ben sot! in de Grafische Werkplaats.

Net als in 2016 waren activiteiten voor het voortgezet onderwijs in eerste instantie gemakkelijker te realiseren. Het primair onderwijs heeft dit aan het eind van het kalenderjaar mooi geëvenaard met programma's als de Kinderboekenweek, Poëzie Piet en Kunstenaars in de Klas.

AANBOD VOORGEZET ONDERWIJS NIET HAAGSE SCHOLEN

Aangezien Rijswijk een aparte gemeente is, zijn de deelnemerscijfers van het Rijswijks Lyceum als niet Haagse school gerekend. Het Rijswijks Lyceum heeft zeer actief deelgenomen aan Huis van Gedichten activiteiten, in totaal 28 lessen en 744 leerlingen in de projecten Schooldichter en Crossing Border.

TRAIN-DE-LEERKRACHT BEREIK

Middels Train-de-leerkracht-trainingen heeft Huis van Gedichten ook indirecte participatiecijfers behaald.

Rijswijks Lyceum Training voor vier groepsleerkrachten met een indirect bereik van drie maal 117 leerlingen (totaal 351) ten behoeve van de Schooldichter.

Kinderboekenweek Training voor 30 leerkrachten van midden- en bovenbouw basisonderwijs in Buikenbeest. Resultierend in een indirect bereik tussen de 30 en 750 leerlingen.

CultuurSchakel Dichter Anne Büdgen vertelde bij een bijeenkomst over 'Kunstenaars in de Klas' over haar ervaringen tijdens deze bezoeken. Hiermee zijn 20 kunstenaars van diverse disciplines geïnformeerd en geïnspireerd voor de eigen bezoeken in de klas.

FESTIVALS

Huis van Gedichten heeft in 2017 zelf geen festivals georganiseerd. De cijfers verwijzen naar festivals en evenementen waar wij bij aansloten. Onder 'voorstellingen, concerten, lezingen en workshops' verstaan we workshops en presentaties die werken naar de eindpresentatie op een festival, alsook de eindpresentatie zelf. Hier vallen onder; Nationale Poëzieweek, Poetry Battle, en Crossing Border Festival.

PUBLICATIES

Onder publicaties vallen:

1. Instructievideo project Ik ben sot!
2. Set van tien ansichtkaarten project Ik ben sot!
3. Lesbrief en instructievideo Jan Wolkers / Oegstgeest
4. Folder poëzieaanbod Primair Onderwijs
5. Trailer Haagse Poetry Battle
6. Trailer Schooldichter Sorghvliet in Boekhandel Van Stockum
7. Trailer Dodenherdenking Johan de Witt Scholengroep

Het bestuur van STICHTING HUIS VAN GEDICHTEN te 'S GRAVENHAGE verstrekt deze bestuursverklaring bij de subsidieverantwoording over de periode JANUARI 2017 tot en met DECEMBER 2017 met de betrekking tot de gemeentelijke subsidie betreffende Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2017–2020 toegekend met kenmerk ABBA/VL/6472 d.d. 3 januari 2017 en Aanvullende subsidieverlenging trend 2017 met kenmerk ABBA/VL/6472-T d.d. 23 augustus 2017.

Het bestuur erkent de verantwoordelijkheid voor de juistheid van de subsidieverantwoording overeenkomstig de ASV en de subsidieverplichtingen zoals opgenomen in de subsidiebeschikking met kenmerk B02_L_25_511.01.01.100. Het bestuur verklaart de subsidieverantwoording conform deze vereisten te hebben opgemaakt.

Het bestuur verklaart dat de in de subsidieverantwoording opgenomen bestede subsidie van de Gemeente Den Haag rechtmatig is besteed, dat wil zeggen voor het doel waarvoor zij blijkens de subsidiebeschikking is verstrekt en in overeenstemming met de begroting en de ASV. Het bestuur verklaart dat alle ontvangen baten voor de activiteiten/het project volledig zijn verantwoord in de subsidieverantwoording.

Het bestuur verklaart stellig en zonder enig voorbehoud te hebben voldaan aan de verplichting genoemd in artikel 18, lid 3 van ASV om de inkomensgrens genoemd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector als bezoldigingsmaximum in acht te nemen.

Den Haag, 26 april 2018

Verolique Jacobse
Voorzitter

Petter van Raalte
Penningmeester

Zoë Papaikonomou
Secretaris